

28. oktober 2014
Ibu/14-02616

Den Danske Dyrlægeforenings politikpapier vedrørende avl af familiedyr

Politikpapir vedrørende avl af familiedyr

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) politikpapirer har til formål at danne grundlag for holdninger, der udtrykkes af repræsentanter for DDD udadtil på foreningens vegne.

Baggrunden for dette politikpapir

Racehunde og –katte bliver fremavlet med henblik på forskellige egenskaber, både i form af funktion, temperament og udseende. Dette er der i sig selv ikke noget problematisk i; men avlen kan give anledning til alvorlige velfærdsmæssige problemer for de berørte dyr.

De velfærdsmæssige problemstillinger, der er forbundet med avl af hunde og katte, kan skyldes to forhold. Den ene er overtypning – hvor specifikke racekarakteristika bliver overdrevet, og den anden er arvelige sygdomme som følge af avl i relativt små og lukkede populationer.

Dyrlægerne har en vigtig rolle i at sikre høj dyrevelfærd og sundhed blandt vores population af familiedyr, herunder som rådgivere for avlere og potentielle købere af killinger og hvalpe og som bidragsydere til den offentlige debat.

DDD samarbejder blandt andet med fødevareministeriet og interesseorganisationer for at fremme og sætte fokus på dyrevelfærd, også i forbindelse med avl af racehunde og –katte.

Mål for sund avl af familiedyr

Fysik

Al avl af familiedyr skal sigte mod at frembringe individer med normal fysisk funktion, det vil sige:

- Dyret skal kunne trække vejret frit
- Dyret skal kunne bevæge sig frit og uhæmmet
- Dyret skal have normalt syn og hørelse
- Dyret skal kunne føde uhindret
- Dyret skal have en pels – og hudkvalitet, der ikke må forringe dyrets almenbefindende
- Dyret skal ikke kræve korrektiv kirurgi for at forebygge problemer og sygdomme.

Adfærd

Al avl af familiedyr skal sigte mod at frembringe individer, der adfærdsmæssigt kan fungere i hverdagen. Derfor skal der ikke avles på individer, der er arveligt disponeret for at være:

- Overdrevent nervøse eller frygtsomme
- Aggressive over for dyr eller mennesker.

Sygdomme

Al avl af familiedyr skal sigte mod at frembringe individer fri for arveligt betingede sygdomme, derfor skal der i avlen tages højde for følgende:

- Er der kendte genetisk betingede sygdomme inden for en race, skal avlsdyrene, hvor det er muligt, diagnosticeres fri herfor. Inden for sygdomme, der kan diagnosticeres vha. DNA tests, er det dog i mange tilfælde indiceret at benytte de raske bærere for ikke at begrænse genpuljen for meget.
- Al avl bør som minimum følge raceklubbernes anbefalinger for sygdomsscreening. Også selv om avlen ikke er med henblik på stambogsføring.
- Indavl og matadoravl (brug af få hanner i avl) bør begrænses mest muligt for at tage vare på populationens langsigtede sundhed

Virkemidler til at fremme sund avl af familiedyr

For at fremme avl af sunde familiedyr anbefaler DDD, at der benyttes følgende virkemidler:

- **Dyreværnsloven**

Denne kan suppleres med krav til avl af familiedyr. Sådanne krav kunne indbefatte, at avlen skal ske på en måde, så man har grund til forvente at afkommet skal kunne bevæge sig frit, have normalt syn, trække vejret frit, være ved godt helbred og føde uhindret.

- **Indsamling af viden om sygdomme og sygdomsproblematikker blandt familiedyr**

Sund avl kræver obligatorisk mærkning, registreret avl og sygdomsregistrering.

Det er også vigtigt, at der oprettes et landsdækkende sygdomsregister, hvortil indberetning kan ske automatisk og uden ekstra omkostninger via dyrlægenes elektroniske patientjournaler. Et sådant sygdomsregister vil kunne både monitorere velfærdsproblemer og være måleinstrument i forhold til effekt af eventuelle tiltag, der iværksættes.

Desuden er det vigtigt ved screeningsprogrammer for arvelige sygdomme, at forekomsten og risikoen for udviklingen af disse sygdomme sættes i relation til den indskrænkning i genpopulationen, dette medfører.

- **Holdningspåvirkning**

Både blandt fagfolk og lægmænd er der behov for øget fokus på, hvordan overtypning, størrelse af genpulje og arvelige sygdomme influerer negativt på vores familiedyrs velfærd. Ved diagnostik/behandling af sygdomme med genetisk baggrund eller sygdomme, som skyldes overtypning, opfordres der til at inkludere rådgivning vedrørende fremtidig avl på dyret. Omkring kejsersnit opfordres til, at der i hvert tilfælde tages dialog om, hvorvidt årsagen er maternal og dermed giver øget risiko for fremtidige dystokier.

Gennem dialog og oplysningskampagner har DDD sammen med myndigheder og andre interesseorganisationer mulighed for at påvirke den generelle holdning til sundhed, velfærd og avl blandt familiedyr.